

Oddajemy w Państwa ręce *narzędziownik kulturalny* – publikację, która stanowi sumę doświadczeń i dobrych praktyk związanych z realizacją dwuletniego projektu ***BLISKIE Inicjatywy Lokalne: aktywizacja kulturalna mieszkańców Gminy Kwilcz***. Przedsięwzięcie to zostało dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji ***Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0*** na lata 2021-2025 i stanowi spójny cykl działań w kwileckiej Bibliotece, realizowany we współpracy z lokalnymi partnerami. Celem projektu jest wzmocnienie kulturotwórczej roli biblioteki oraz promowanie jej jako miejsca integracji społeczności lokalnej podczas wspólnych działań kulturalnych, przyczyniających się do rozwoju czytelnictwa aktywnego uczestnictwa w kulturze. W I roku realizacji przedsięwzięcia przeprowadziliśmy intensywne działania szkoleniowe dla kadry bibliotecznej i zaangażowanych partnerów, następnie przeprowadziliśmy diagnozę społeczną, a całość zakończyła realizacja aż sześciu oddolnych projektów. Poprzez diagnozę potrzeb społeczności lokalnych udało się włączyć nowe środowiska w działalność biblioteki i zaktywizować społeczność lokalną.

W II roku realizacji przedsięwzięcia w oparciu o zidentyfikowane potrzeby kulturowe mieszkańców i dostępny potencjał zrealizowaliśmy aż siedem projektów edukacyjno – animacyjnych w obszarze czytelnictwa: cztery działania zostały zainicjowane przez naszą Bibliotekę, zaś trzy przedsięwzięcia stanowiły inicjatywy lokalnej społeczności, zaproponowane w ogłoszonym przez nas konkursie i były realizowane oddolnie, ze wsparciem koordynatora, pełniącego rolę Organizatora Społeczności Lokalnych.

Wszystkie przedsięwzięcia zrealizowane w ramach dotacji opisaliśmy, a następnie dokonaliśmy ich ewaluacji. Przy opisie poszczególnych wydarzeń dodaliśmy wskazówki, co pozwoli innym beneficjentom na realizację podobnych projektów, bądź będzie stanowiło inspirację.

Mamy nadzieję, że niniejszy *narzędziownik* spełni swoją funkcję i ułatwi Państwu sprawną i efektywną realizację projektów w ramach ***Kierunku interwencji 4.1. BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność***.

I ROK REALIZACJI

Święto Pyry

Na przełomie października i listopada 2021r. wraz z Partnerami zorganizowaliśmy trwające około dwóch tygodni *Święto Pyry*. Przedsięwzięcie to stanowiło cykl działań organizowanych z lokalnymi partnerami, związanymi z tradycyjną, poznańską pyrą – czyli z ziemniakiem w roli głównej. Partnerami w realizacji przedsięwzięcia były: szkoły podstawowe: w Kwilczu i w Luboszu, Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza w Kwilczu, Koło Gospodyń Wiejskich w Kurnatowicach, Gminny Klub Sportowy Rzemieślnik Kwilcz, Sołectwo Kwilcz oraz Stowarzyszenie Nasz Kwilcz.

W dniach 25.10 – 02.11 zorganizowaliśmy konkurs plastyczny „PYRA”. Zadaniem uczestników – uczniów szkół podstawowych – było przygotowanie dowolnej pracy plastycznej przedstawiającej pyrę. Do konkursu zgłoszono wiele kreatywnych prac plastycznych z ziemniakiem w roli głównej. W dniu 05.11. ogłoszono wyniki, nagradzając łącznie 15 dzieci (I, II, III miejsce w trzech kategoriach wiekowych oraz wyróżnienia).

Stołówka szkolna działająca przy Szkole Podstawowej w Luboszu postanowiła włączyć się do projektu poprzez przedsięwzięcie *Pyra – tydzień na talerzu*. Przez cały tydzień (od 02.11 do 05.11) uczniowie otrzymywali posiłki, w których dominującą rolę pełnił ziemniak. Wśród dań pojawiły się m. in. : tradycyjne wielkopolskie placki ziemniaczane – tzw. *plyndze*, poznańskie *pyry z gzikem* (gotowane ziemniaki z twarogiem) oraz tradycyjne kluski, czyli kopytka. W tym

czasie promowaliśmy tradycyjne polskie dania, na które przepisy można odnaleźć w książkach kucharskich – zachęciliśmy dzieci do odkrywania rodzinnych tradycji kulinarnych na bazie posiadanych książek. Trwałym rezultatem przedsięwzięcia jest opracowana zakładka do książki „Jak pyra zawojowała Świat”, która była przekazywana uczniom szkół podstawowych, biorących udział w inicjatywie i zawierała ciekawostki na temat ziemniaka.

W dniach: 04.11 i 05.11 odbył się „Bieg o Złotą Pyrę” - najpierw w Szkole Podstawowej w Luboszu, następnie w Kwilczu. W dniu 06.11 o 12:30 odbył się mecz piłkarski drużyn: GKS Rzemieślnik Kwilcz Vs Klub Sportowy Obra Zbąszyń.

W dniu 06.11 na terenie za strażnicą OSP w Kwilczu miał miejsce „Ziemniaczany finał”. Gospodynie z Kurnatowic przygotowały dania przygotowane na bazie ziemniaków (pyrowianka, gzik z pyrą, plynzde, ciasta), a kto miał ochotę, mógł samodzielnie przygotować ziemniaka pieczonego w ognisku. Dla dzieci przygotowane zostały liczne gry i atrakcje, wśród których znalazły się pieczątki z ziemniaków, z których dzieci tworzyły prace plastyczne i tor przeszkód w workach „po pyrach”. Popołudniu odbył się występ Grupy Gwarowej z Rychem Pyrą, później Święto umilił występ grupy wokalne, której opiekunem jest Anika Kotrys. Od 16 do 19 miała miejsce tradycyjna wiejska potańcówka, czyli *tupaja*, podczas której muzykę na żywo zapewnił Dj. Sound & Light.

Zadanie to pozwoliło zintegrować lokalną społeczność. Poszczególne przedsięwzięcia miały charakter aktywizujący i włączający – udało się zaangażować kilkaset osób (uczniowie dwóch szkół podstawowych – główny adresat inicjatywy oraz całe rodziny – podczas „Ziemniaczanego finału”). Podczas zadania promowaliśmy gwarę wielkopolską, a także tradycyjne dania regionalne. Zachęciliśmy dzieci do sięgania do książek kucharskich należących do rodziców i dziadków, a także do własnych prób kulinarnych. Przedsięwzięcie to stanowiło powrót do tradycji kulinarnych naszego regionu, gdyż *Wielkopolska pyra stoi*. Realizacja „Święta” pozwoliła rozwinąć lokalne partnerstwo, także o partnerów spoza projektu – Gminny Klub Sportowy Rzemieślnik czy Stowarzyszenie Nasz Kwilcz włączyły się w działania projektowe, zapewniając mieszkańcom Kwilcza przestrzeń do spotkań podczas aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu, pełnego wspólnej zabawy, integracji i pracy twórczej.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- *Święto Pyry* to propozycja związana ściśle z regionem, na terenie którego znajduje się Kwilcz. Planując realizację tego typu przedsięwzięcia, warto sprawdzić, jakie są tradycyjne produkty lokalne na terenie działania Waszej biblioteki. Inspiracją mogą być: *Święto Pomidora*¹, które od 2007 roku co roku odbywa się w Przytocznej (woj. lubuskie) czy *Dni Karpia*² - unikatowy w skali kraju cykl wydarzeń z karpem w roli głównej, odbywający się od kilkunastu lat w Dolinie Baryczy (woj. dolnośląskie).

- Na początku realizacji każdego przedsięwzięcia trzeba właściwie zdefiniować grupę docelową. Naszą grupą były dzieci w wieku szkolnym, uczęszczające do szkoły podstawowej – z myślą o nich stworzyliśmy ofertę dostosowaną do ich potrzeb. W związku z trwającą pandemią zaoferowaliśmy wydarzenia głównie w plenerze, co zapewniło większą „odporność” przedsięwzięcia na trudną sytuację epidemiologiczną, a także zwiększyło bezpieczeństwo uczestników. Postawiliśmy na ruch i aktywność sportową, gdyż wśród dzieci pojawiają się liczne problemy zdrowotne związane z długotrwałą nauką zdalną w poprzednim roku szkolnym. Przy okazji promowaliśmy spożywanie warzyw, z których można przygotować smaczne, zdrowe i proste potrawy. Na finał zaprosiliśmy także dorosłych – co pozwoliło zwiększyć zasięg oddziaływania projektu i zapewniło integrację międzypokoleniową.

- Do każdego z przedsięwzięć realizowanych w I roku włączamy partnerów, jednak ich dobór jest każdorazowo diskutowany, np. podczas spotkania w grupie roboczej. Spotkania odbywają się nie tylko osobiście, lecz także zdalnie, np. poprzez telekonferencję czy grupowy czat. To pozwala zapewnić stałą komunikację naszej grupy projektowej i demokratyczne podejmowanie decyzji.

- Polecamy łączenie dyscyplin, dziedzin sztuki, metod i narzędzi pracy. W naszych inicjatywach staramy się zapewnić każdorazowo aspekt integracji i rozrywki, aby poprzez zabawę promować udział w kulturze, czytelnictwo, ukazywać sztukę i upowszechniać twórczość.

¹ <https://przytoczna.pl/swieto-pomidora.html> (dostęp: 25 listopada 2021r.)

² <http://www.dnikarpia.barycz.pl/> (dostęp: 25 listopada 2021r.)

Stand-up Adama Snopka

W dniu 07.11. na kwileckiej scenie wystąpił Adam Snopka, który zaprezentował wyjątkowy na skalę kraju stand-up przy fortepianie, w trakcie którego w nietuzinkowy sposób porozmawialiśmy o muzyce. Tytuł spotkania brzmiał: „Od Bacha do AC/DC”. Występ stanowił połączenie stand-upu, performance'u i koncertu. Całość doprawiona była odważnym, specyficznym poczuciem humoru oraz niezwykłą energią pianisty Adama Snopka.

W wydarzeniu udział wzięli głównie dorośli mieszkańcy gminy Kwilcz. Poprzez organizację wydarzenia artystycznego w siedzibie Kwileckiego Centrum, zlokalizowanej na parterze, umożliwiliśmy udział w przedsięwzięciu osobom w każdym wieku, z różnym stopniem sprawności. Stand-up, skierowany dla dorosłej publiczności, miał integrować społeczność lokalną, zainspirować artystycznie, zapewnić wspólną rozrywkę na wysokim poziomie. Aby podkreślić rolę Biblioteki jako głównego organizatora przedsięwzięcia, po występie była możliwość skorzystania z usługi mobilnej biblioteki – wypożyczenia książki o tematyce powiązanej z muzyką z zasobu kwileckiej Biblioteki.

W wydarzeniu wzięła udział niewielka liczba osób dorosłych.

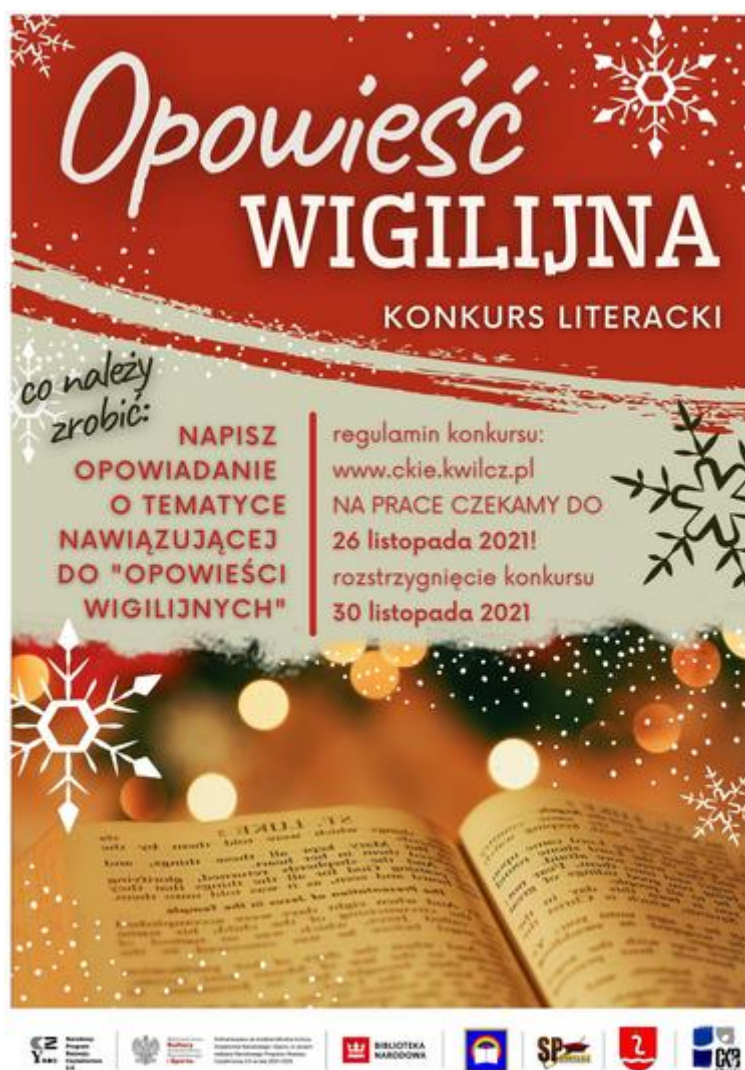
ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Organizując wydarzenie dla osób dorosłych warto upewnić się, czy miejsce realizacji będzie odpowiednie. W naszym przypadku realizacja przedsięwzięcia w zamkniętej przestrzeni zaowocowała dość niską frekwencją – okazało się, że seniorzy działający w grupie *Bibulkowych Spryciarek* oraz skupieni w Kole Emerytów nie przybyli na przedsięwzięcie w obawie przed coraz trudniejszą sytuacją epidemiologiczną. Wydaje się, że realizacja koncertu w plenerze wpłynęłaby na zwiększenie frekwencji – istnieje możliwość zachowania dystansu, nie ma konieczności nałożenia maseczki, udział jest „mniej zobowiązujący” (w każdej chwili osoba niezainteresowana może opuścić wydarzenie, co nie jest możliwe w zamkniętej sali). Niestety z uwagi na pogodę, realizacja inicjatywy w plenerze nie była możliwa.

- Stand-up to nietuzinkowa forma sztuki. W małych miejscowościach mogą stanowić niecodzienne wydarzenie. Wśród innych dziedzin można wymienić także – teatr kamishibai, happening, instalacja, mural czy performance.

Konkurs Literacki „Opowieść wigilijna”

Do konkursu literackiego zaprosiliśmy niemal wszystkich mieszkańców gminy Kwilcz. Zadaniem uczestników było napisanie opowiadania nawiązującego do „Opowieści Wigilijnej”. Konkurs rozgrywał się w dwóch kategoriach wiekowych – pierwsza dla uczniów szkoły podstawowej klasy 6-8, druga dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i dorosłych. Prace, które wpłynęły na konkurs, zostało ocenione przez jury. Ostatecznie w dniu 30.11 nagrodzono autorów trzech najlepszych prac.

Konkurs literacki pozwolił na doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem ojczystym oraz promowanie poprawnej i sprawnej polszczyzny. Naszym zadaniem było promowanie czytelnictwa poprzez zachęcenie mieszkańców do pełnienia roli twórcy utworu literackiego. W czasie trwania konkursu, już od listopada, w Kwileckiej Bibliotece zaczęliśmy promować literaturę o tematyce świątecznej i wigilijnej, która mogła okazać się pomocna dla kwileckich „pisarzy”. Wolontariusze Stowarzyszenia „Stara Szkoła 19” rozwiesili plakaty o konkursie we

wszystkich zakątkach gminy Kwilcz (każde z sołectw), dzięki czemu informacja dotarła do szerokiego grona osób w każdym wieku.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Konkurs literacki może dotyczyć zarówno krótkich form (wiersz, np. haiku) bądź dłuższych (esej, nowela, opowiadanie). Warto w czasie jego trwania promować pomocną literaturę w bibliotece, co pomoże w uzyskaniu wysokiej jakości prac.
- W okresie pandemii tego typu konkurs można zorganizować nawet w formie elektronicznej. Prace mogą zostać przesłane na serwer po ich zaszyfrowaniu, zaś hasła dosłane w odrębnej wiadomości bądź w terminie późniejszym.
- W konkursach mogą brać udział osoby z różnych środowisk, w różnym wieku, także odnoszące bariery w dostępie do kultury. Dzięki nim z oferty kulturalnej korzysta jeszcze więcej osób.
- Konkurs literacki warto poprzedzić warsztatami. Spodziewamy się, że organizacja konkursu w następstwie warsztatów literackich mogłaby przynieść lepszy rezultat (większa liczba nadesłanych prac konkursowych).
- Konkursy dla dzieci warto organizować we współpracy z lokalnymi placówkami edukacyjnymi, te dla seniorów – w porozumieniu z Uniwersytetem Trzeciego Wieku czy Kołem Emerytów. Jeśli konkurs ma charakter tematyczny, warto dobrać partnerów wg tematu i do konkursu na kolędziolkę zaangażować lokalną parafię, a konkurs na esej z lokalną prasą.

Otwarcie świetlicy wiejskiej w Miłostowie

W dniu 28.11 odbyło się uroczyste otwarcie świetlicy wiejskiej w Miłostowie, która remontowana była od dłuższego czasu we współpracy wielu osób i instytucji. Inicjatywę zainspirowała sołtys Miłostowa. Podczas otwarcia obecni byli: wójt gminy Kwilcz Stanisław Mannek wraz z przewodniczącym Rady Powiatu Międzychodzkiego Ryszardem Skibą, którzy przecięli symboliczną wstęgę.

Część prac zleczana była przez Gminę Kwilcz lokalnym rzemieślnikom, a mieszkańcy sołectwa samodzielnie pomalowali ławki i stoły oraz dokonali renowacji okna pomiędzy kuchnią i salą. Na tę okazję Ryszard Paluszak, sekretarz Koła Kombatantów w Kwilczu ułożył opowiadkę. Tekst napisany gwarą wielkopolską przybliżył zgromadzonym losy miłostowskiej świetlicy oraz w historię wioski. Następnie odbył się występ Jakuba Zachciała, który wykonał dla zebranych takie utwory jak: „Feeling Good”, „What a wonderful world”, czy „Bądź moim natchnieniem” Andrzeja Zauchy. Uroczystości towarzyszyła wystawa fotografii, Adama Wizentala, Marka Raczyńskiego oraz Tomasza Plury. Zdjęcia przedstawiają najpiękniejsze zakątki Miłostowa.

Inicjatywa miała charakter edukacyjno – animacyjny - pozwoliła zapoznać się z historią sołectwa, zarówno na zdjęciach, jak i w formie opowieści. Podczas uroczystego otwarcia

światlicy odbył się koncert, stanowiący artystyczną oprawę przedsięwzięcia integracyjnego. Wystawa zdjęć pozwoliła zainspirować mieszkańców do udziału w cyklicznie organizowanych warsztatach fotograficznych. Podczas wydarzenia promowaliśmy Kroniki Kwileckie – są to swego rodzaju audiobooki, tworzone przez Panią Annę Korpik i Ireneusza Pychyńskiego, które można obejrzeć w dowolnym miejscu i czasie, posiadając dostęp do Internetu. Promowaliśmy zwłaszcza cz. VI - Jan Kojpajło - "Historia Miłostowa" , cz. VII - Jan Kojpajło "Miłostowo", cz. VIII - Hanna i Marek Raczyńscy "Walory Miłostowa" oraz cz. IX - Awana Przybył "800lecie Miłostowa".

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Warto angażować się w działania, które pozwalają docenić wspólną pracę mieszkańców. Nie zawsze nasza organizacja musi takie wspólne działania inicjować – jeśli mieszkańcy rozpoczęli już współpracę, warto śledzić jej postępy, wspierać na etapie prac i pomóc zorganizować uroczyste podsumowanie, gdy prace zostaną zakończone. W tym przypadku prace remontowe trwały kilka lat. Podsumowanie było ważnym wydarzeniem integrującym lokalną społeczność.

Andrzejki

W listopadzie w sześciu sołectwach Gminy Kwilcz zorganizowaliśmy tradycyjne Andrzejki. Zwyczajowo jest to wieczór wróżb odprawianych w nocy z 29 na 30 listopada, w wigilię świętego Andrzeja, jednak współczesne Andrzejki to nie do końca zwyczaje z dawnych lat. W naszych działaniach postaraliśmy się wrócić do dawnych Andrzejek, wyruszając z zabawą do sołectw: Chudobczyce (03.11), Mościejewo (08.11), Daleszynek (09.11), Kurnatowice i Orzeszkowo (16.11) i Miłostowo (24.11). Nasze animatorki przeprowadziły dwugodzinne tradycyjne zabawy z obrzędami andrzejkowymi skierowane do dzieci. Prowadzone animacje dotyczyły zarówno dawnych obrzędów, jak i współczesnych zabaw (m. in. z pomocą chusty animacyjnej). Na cele działania opracowana została broszura, dostępna obecnie w Kwileckiej Bibliotece, zawierająca informacje o tradycyjnych Andrzejkach opracowane przez lokalnego muzealnika, Roberta Jędrzejczaka. Na zakończenie Andrzejek dzieci wymieniały się przyniesionymi książkami (bookcrossing), korzystając ze specjalnych bookcrossingowych półek dostępnych w niektórych ze świetlic.

W ramach zadania wróciliśmy do dawnych tradycji, integrując najmłodszych mieszkańców wsi. Udaliśmy się nie tylko do czołowych, najbardziej aktywnych sołectw, ale także do tych, do których oferta kulturalna trafia stosunkowo rzadko (np. Chudobczyce). Naszym celem było

usunięcie barier w dostępie do kultury i umożliwienie uczestnictwa w działaniach edukacyjno-animacyjnych mieszkańcom z różnych zakątków gminy Kwilcz. Umożliwiliśmy twórcze działania pod okiem wykwalifikowanych instruktorów i animatorów.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Prowadząc bibliotekę na obszarze wiejskich warto wyjść z ofertą poza mury Biblioteki. Zwłaszcza dzieci ucieszą się na myśl o możliwości udziału w ciekawych warsztatach na terenie własnej wsi, np. w świetlicy wiejskiej bądź w plenerze.

Spotkanie z książką „Królowa kolorów”

W dniu 29.11 w siedzibie Kwileckiego CKiEoBP odbyło się spotkanie z książką, podczas którego dzieci poznały książkową postać: Mazaldę zwaną królową kolorów. Wydarzenie to było dedykowane do najmłodszych mieszkańców gminy Kwilcz i oparte było na utworze pt. *Królowa kolorów* autorstwa Jutty Bauer. Podczas literackich warsztatów dzieci zapoznały się z utworem, następnie animatorka przeprowadziła cykl twórczych warsztatów łączących ruch, elementy sceniczne i plastyczne.

Wydarzenie było skierowane dla maluchów i przedszkolaków, którym towarzyszyli opiekunowie (rodzice bądź dziadkowie). Inicjatywa umożliwiła integrację rówieśniczą, zaktywizowała dzieci i zachęciła je do czytania książek. Opiekunowie dzieci zyskali cenne narzędzia i metody pracy do pracy z dziećmi w domu – byli zdziwieni, jak wiele zabaw można zainicjować na bazie jednej książki.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Dobrym pomysłem na działania edukacyjno-animacyjne dla najmłodszych są multidyscyplinarne warsztaty oparte na utworze literackim. Mogą nawiązywać do bajkowego

bohatera (np. Kubusia Puchatka czy Mikołajka) bądź twórczości danego autora (np. Marii Konopnickiej czy Juliana Tuwima). Na bazie utworów projektowane są nawiązujące do zdarzeń z książki warsztaty – plastyczne, muzyczne czy teatralne.

II ROK REALIZACJI

Teatr zamknięty w pudełku – projekt Aleksandry Ziętkiewicz

Wiosną 2022 roku zorganizowane zostały regularne spotkania czytelnicze dla uczniów klas 1-3 Szkoły Podstawowej im. Konstytucji 3 Maja w Luboszu, które uczęszczają na zajęcia świetlicowe. Bazowały na teatrze kamishibai - wywodzącej się z Japonii technice czytania, wykorzystującej plansze z obrazkami i tekstem umieszczone w drewnianej lub kartonowej skrzyni na wzór parawanu z teatrzyków marionetkowych, w której przedstawiane są kolejne sceny opowieści.

Zajęcia odbywały się regularnie, dwa razy w tygodniu, w okresie 1 marca – 31 maja. Każde spotkanie rozpoczynało się od zabaw słownych zainspirowanych książką M. Swędowskiej pt. „777 sposobów na zabawę z książką” oraz wspólnego, głośnego czytania. Po wspólnej lekturze dzieci wykonywały ilustracje („sceny” do teatru kamishibai). Na bazie przeczytanej opowieści tworzyły własne historie, ze zmienioną fabułą i nowym zakończeniem, które wzbogacały własnymi grafikami.

Dzięki realizacji projektu dzieci w wieku 7 – 9 lat pracowały nad rozwojem umiejętności tzw. miękkich – swobodnej i poprawnej językowo wypowiedzi na forum, pracy w grupie, uważnego słuchania ze zrozumieniem, spostrzegawczości. Projekt rozbudził motywację do samodzielnego sięgania po książki oraz do pracy tekstem w innowacyjny sposób. Realizacja działań pozwoliła na zapewnienie ciekawej oferty kulturalnej w czasie zajęć świetlicowych - dzieci poczuły, że jest to ich wolny czas, a nie dalsza część zajęć lekcyjnych.

Dzięki warsztatom dzieci poznały zasady funkcjonowania teatru kamishibai. Potrafią wykonać ilustracje do wybranego tekstu literackiego z wykorzystaniem programu komputerowego, tworzyć kolaże i krótkie filmy, nauczyły się także obsługi laminatora.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Grupę docelową stanowili uczniowie uczęszczające na zajęcia świetlicowe. Inicjatywa była skierowana dla dzieci, które dużo czasu spędzają w murach szkolnych – zajęcia lekcyjne w klasach I – III kończą się niekiedy jeszcze przed południem, zaś aktywni zawodowo rodzice odbierają dzieci dopiero przed godziną 16. To sprawia, że szkoła staje przed zadaniem zorganizowania kilkugodzinnej opieki i odpowiedniej oferty edukacyjnej, dostosowanej do potrzeb najmłodszych. Do projektu zaangażowano zatem grupę, która ma duże zasoby czasu, nie było praktycznie żadnych barier w realizacji projektu, gdyż wszystkie dzieci były bardzo chętne do pracy z książką. Dobrze dobrana grupa docelowa może przesądzić o sukcesie projektu.

- Na bazie książek możliwe jest zrealizowanie szerokiej gamy warsztatów kreatywnych. Głośne czytanie zakończone dyskusją może nie być wystarczającą zachętą do udziału w Dyskusyjnym Klubie Książki czy innej formie zorganizowanych zajęć czytelniczych. Zarówno w Szkole, jak i w bibliotece, można zrealizować: warsztaty tworzenia zakładki do książki, warsztaty tworzenia historyjek leporello czy warsztaty gawędziarskie.

- Szkoła jest „naturalnym partnerem” biblioteki, warto angażować nauczycieli do tworzenia wspólnej oferty kulturalnej w gminie. Nauczyciele dysponują wiedzą merytoryczną i szerokimi zainteresowaniami – doskonale sprawdzają się jako instruktorzy zajęć edukacyjnych, opiekunowie wycieczek czytelniczych i koordynatorzy projektów. Znają dzieci i chętnie angażują je do wspólnych działań.

CzytaMy! DziałaMy! TworzyMy! – projekt Stowarzyszenia „NASZ KWILCZ”

Od połowy marca do końca czerwca 2022r. dla uczniów klas I – III Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Kwilczu zrealizowany został projekt zaproponowany przez kwileckie stowarzyszenie. Szczególną opieką otoczono dzieci z Ukrainy, które zamieszkały w gminie Kwilcz w związku z wojną w ojczyźnie. Głównym celem projektu była biblioterapia – czytanie książek ma działanie terapeutyczne, co wykorzystano w planowaniu inicjatywy.

Kanwą dla działań integracyjnych i terapeutycznych były książki lokalnej pisarki, Magdaleny Ludwiczak, która jest autorką książek opowiadających o świecie dziecka, jego problemach, radościach i smutkach. Z tego względu projekt zapoczątkowano spotkaniem autorskim z Panią Magdaleną Ludwiczak. Następnie uczniowie zapoznali się z Teatrem Kamishibai. Część teoretyczna miała na celu przygotowanie dzieci do późniejszej pracy z tekstem autorki.

Kolejnym etapem były warsztaty, podczas których wykonane zostały plansze do teatrzyku kamishibai ilustrujące przygody zapisane na kartach „Kadelkowych rozterek”. Prace nad

planszami z tekstem i ilustracjami ułatwiły specjalne bloki rysunkowe i zestawy kreatywne, dzięki którym dzieci rozwijały talenty artystyczne z wykorzystaniem profesjonalnych materiałów. Podczas intensywnej, kilkutygodniowej pracy przygotowano przedstawienie podsumowujące efekty pracy wszystkich grup, które zostało wystawione w języku polskim i ukraińskim na scenie Festynu Rodzinnego. W ramach projektu dzieci odwiedziły także Bibliotekę Publiczną i zaznajomiły się z jej zasobami.

Podobnie jak w przypadku *Teatru zamkniętego w pudełku*, dzieci nabyły wiedzę teoretyczną dotyczącą teatru, jak i kształtowały takie umiejętności, jak: komunikacja w grupie, skuteczne porozumiewanie się, wystąpienia publiczne. Podczas spotkania autorskiego dzieci mogły bezpośrednio spotkać się z pisarzem, którego książki czytają – było to dla nich emocjonujące przeżycie. Ważnymi uczestnikami były dzieci z Ukrainy, które wzbogaciły projekt o aspekt międzykulturowy. Licznie przybyły one na zajęcia, a ich rodziny wzięły udział w Festynie Rodzinnym, który zgromadził w tym roku rekordową liczbę uczestników. Inicjatywa wpłynęła pozytywnie na integrację mieszkańców Kwilcza – zarówno wieloletnich, jak i nowych, którzy przybyli do gminy Kwilcz w ucieczce przed napaścią rosyjską.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Projekty biblioteczne to świetny moment na integrację – podczas wspólnego czytania i tłumaczenia opowieści na obcy język, kształtowana jest umiejętność skutecznej komunikacji i trenowana jest sprawność językowa. Wszak kultura łagodzi obyczaje - stąd kontakt z nią jest dobrym momentem na spotkanie z innym, z nieznanym.

- Terapia poprzez książki tj. biblioterapia jest coraz częściej wykorzystywana w rozwiązywaniu wielu problemów wieku dziecięcego. Czytanie relaksuje, uspokaja i odpręża, sprawia, że mózg funkcjonuje lepiej. Biblioteka staje się miejscem spędzania czasu w sposób aktywny i zdrowy, wspiera wychowanie młodych ludzi w duchu wartości i pozwala oswoić problemy.

- Bezpośrednie spotkania z artystami to duże przeżycie, zwłaszcza dla młodszych odbiorców. Autorzy książek, którzy wydają się bardzo odlegli, ujawniają się w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem. Jest to szansa na uzyskanie odpowiedzi na nurtujące młodego czytelnika pytania.

- Praca na profesjonalnych materiałach artystycznych sprawia dużo satysfakcji – dzieci czują, że to, co robią, jest doceniane. Materiały dla profesjonalistów mają lepsze właściwości, niekiedy praca z ich zastosowaniem jest trudniejsza, wymaga większego wysiłku, ale efekt także jest dużo lepszy.

„Jest chemia! Śledztwo w sprawie pierwiastków ukrytych w Twoim domu” – projekt Anny Kumańskiej

W ramach majowej inicjatywy skierowanej do uczniów klas siódmych kwileckiej Szkoły Podstawowej odbyło się pięć spotkań z książką popularnonaukową autorstwa Mike Barfield. Celem zadania było odczarowanie mitu, że książki te są nudne i sięgają po nie tylko osoby wyszukujące danej informacji. Śledziliśmy zatem najciekawsze książki popularnonaukowe, inspirujące młodych ludzi do zainteresowania światem nauki, zwłaszcza „tytułową”, aby następnie przeprowadzić szereg doświadczeń i eksperymentów chemicznych w ramach „Kuchni molekularnej” oraz podczas tworzenia świec i mydeł. W ten sposób wiadomości przedstawione w książkach miały swoje odzwierciedlenie w praktyce, w życiu codziennym. Chodziło o to, aby pokazać, w jak interesujący sposób można zdobywać wiedzę. Najciekawsze wiadomości zostały zawarte w przygotowanej przez młodzież broszurze informacyjnej o pierwiastkach znajdujących się w naszych domach, zaś projekt zwińczył spot reklamowy.

W zajęciach udział wzięło 12 osób. Uczestnicy poszerzyli swoją wiedzę na temat literatury popularnonaukowej, poszerzyli wiedzę chemiczną, a także wzmacniali umiejętność sprawnej

pracy w grupie. Nauczyli się: wyszukiwać, zbierać i przetwarzać wiadomości, sprawnie posługiwać się językiem polskim.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Można pokusić się o stwierdzenie, że żaden, nawet najlepszy projekt biblioteczny nie zainteresuje młodych ludzi, którzy kompletnie nie lubią czytać. Ale jeśli czytanie połączymy z chemią, zwłaszcza praktyczną, i przeprowadzimy szereg eksperymentów i doświadczeń naukowych, chętnych do skorzystania z bibliotecznych półek będzie więcej! Zwłaszcza wśród osób o ścisłych umysłach, unikających kontaktu z literaturą, gdy nie jest on konieczny.

- Warto łączyć literaturę w zupełnie nieoczywisty sposób z innymi dziedzinami nauki i sztuki. Działania edukacyjno-aktywizujące są wtedy rozwijające i zapewniają spójny rozwój intelektualny dziecka w wielu obszarach.

- W naszych przedsięwzięciach kładziemy nacisk na aspekt praktyczny. Wykłady są interesujące, jednak atrakcyjne warsztaty praktyczne czynią wiedzę łatwiejszą do zapamiętania. Działanie wzbudza większe emocje aniżeli odsłuchanie wykładu, a wprowadzenie emocji do nauki to lepsze zapamiętywanie. Lepiej i chętniej uczymy się tego, co nas faktycznie ciekawi.

Kolorowy świat dziecka – z inicjatywy Biblioteki

1 lipca 2022r. odbyło się wydarzenie kulturalne skierowane do najmłodszych dzieci z gminy Kwilcz. Wydarzenie rozpoczęło się spotkaniem autorskim z lokalną pisarką i ilustratorką Magdaleną Ludwiczak, która jest autorką książek dla dorosłych i bajek dla dzieci. Pani Magdalena zaprezentowała dzieciom swój dorobek literacki, a jedną z książek przedstawiła w formie Teatru Kamishibai. Opowiedziała dzieciom jak wygląda proces tworzenia książki oraz na podstawie bajki "Kropka. Kto to mówi" w prosty i zabawny sposób pokazała jak wyglądają etapy rozwoju dziecka w brzuchu mamy. W ramach wydarzenia zorganizowano kreatywny kącik czytelniczy, w którym odbywały się gry i zabawy z książką. Wydarzenie zwińczyła kolorowa zabawa z proszkami HOLI.

W wydarzeniu udział wzięło 20 dzieci z gminy Kwilcz, części z nich towarzyszyli rodzice. Dzieci nabyły wiedzę na temat procesu wydawniczego, podwyższyły umiejętności, był także czas na zabawę i odpoczynek z książką w gronie rówieśników.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Proszki holi to wysokiej jakości sypki, bezpieczny puder służący do zabawy. Proszki dostępne są w intensywnych kolorach, charakteryzują się piękną barwą i świetną lotnością - w powietrzu tworzą kolorowe kreacje. Użycie tego typu środków sprawia, że sztuka „dotyka nas” bezpośrednio, działanie artystyczne realizowane jest w ruchu – jako innowacja. Na podobnej zasadzie warto wykorzystać zmywalne tatuaże.

- Imprezy kulturalne dobrze jest łączyć ze świętami, zarówno tymi powszechnie obchodzonymi, jak Dzień Dziecka, jak i mniej, jak Dzień Pluszowego Misia czy Światowy Dzień Kota. Do każdej z okazji można przygotować ciekawą, tematyczną ofertę kulturalną.

Biblioteka na przystanku – z inicjatywy Biblioteki

Działanie to zostało zainicjowane przez Bibliotekę wraz z Partnerem Hanną Raczyńską, pełniącą funkcję sołtysa Miłostowa. W ramach inicjatywy odbyły się warsztaty artystyczne z dziećmi, podczas których artysta plastyk Zbigniew Jakubowski zaprezentował proces powstawania muralu poczynając od projektu aż do realizacji. Wraz z dziećmi stworzył on mural czytelniczy na przystanku autobusowym we wsi Miłostowo, w gminie Kwilcz. Na zakończenie przedsięwzięcia odbyło się uroczyste odsłonięcie muralu połączone z recytacją wierszy i głośnym czytaniem fragmentów książki oraz uruchomienie bookcrossingu (dzięki wyposażeniu przystanku w regał z książkami).

Projekt zaplanowano na dzień 1 czerwca, w którym przypada Dzień Dziecka. Z tego względu przewidzieliśmy drobne upominki dla dzieci, a także szereg gier i zabaw aktywizujących.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- W projektach kulturalnych, charakteryzujących się nietrwałością (działanie odbywa się tu i teraz, nie ma możliwości powtórzenia go – np. koncert, warsztaty malarskie) warto uwzględnić tzw. działania twarde, zapewniające trwałe, widoczny efekt projektu. Takim akcentem był w projekcie odnowiony przystanek, który stale będzie przypominał mieszkańcom gminy Kwilcz o realizacji czytelniczego projektu.

- Nie każdy lubi dzielić się książkami, ale części osób w ogóle nie wpadnie to do głowy – stąd zachęcenie do bookcrossingu poprzez stworzenie odpowiedniej infrastruktury i akcję promującą czytelnictwo. Mieszkańcy przechodząc obok przystanku bądź korzystając z komunikacji będą mogli zabrać książkę do przeczytania i/lub zostawić swoją, by zachęcić do jej przeczytania innych mieszkańców.
- Przystanek to dość oczywiste miejsce dla „podróżującej książki” - w podróż wsiadają teraz i ludzie, i książki. A nawet podróżując po gminie, mieszkańcy podróżują także mentalnie, choćby na kartach powieści przygodowej. Dobrym miejscem na umieszczenie bookcrossingowej półki są także: wejścia do instytucji publicznych, np. szkoły czy urzędu gminy, a także miejsca, w których ludzie czekają - przychodnia lekarska, poczta bądź apteka.
- Warto zrealizować w swojej miejscowości wizualnie „duże” działania artystyczne w przestrzeni miejskiej – w ten sposób pokazujemy, jak sztuka wkracza w przestrzeń gminy, a nie chowa się w murach muzeów czy bibliotek. Nie trzeba wejść do instytucji, by skorzystać z oferty kulturalnej, by mieć kontakt ze sztuką – stąd pojawiają się murale, których wykonanie można połączyć z ochroną środowiska, projektując atrakcyjne wizualnie i artystycznie ogrody deszczowe bądź ule dla dzikich pszczół, przygotowane we współpracy z lokalnymi rękodzielnikami.
- Uroczyste otwarcie powstałej infrastruktury ugruntowuje przedsięwzięcie w przestrzeni publicznej. Sprawia, że mieszkańcy czują, iż ta infrastruktura została im przekazana, że ponoszą za nią odpowiedzialność i powinni o nią dbać.

Odjazdowe warsztaty czytelnicze – z inicjatywy Biblioteki

Jesienią 2022r. zainicjowaliśmy projekt edukacyjno – animacyjny na terenie sołectw Gminy Kwilcz, którego celem było zwiększenie czytelnictwa wśród dzieci zamieszkujących gminne wsie. Realizacja projektu była możliwa dzięki ścisłej współpracy z partnerami – sołtysami z zaangażowanych wiosek. Wszystkie warsztaty oparte były na pracy z książką, której towarzyszyły dwugodzinne warsztaty artystyczne.

8 października odbyły się warsztaty czytelnicze dla sołectw: Mościejewo i Chudobczyce oparte na Akademii Pana Kleksa. Po przeczytaniu fragmentów książki dzieci namalowały na torbach postacie z bajki.

13 października odwiedziliśmy sołectwo Miłostowo z książkami z motywem jesieni. Warsztaty rozpoczęły się od „Złodzieja liści” autorstwa Alice Hemming i Nicoli Slater, komiks „W cieniu drzew” Dav i „Jesieni liścia Jasia” Leo Buscaglia, następnie dzieci wykonały makramowe breloczki w kolorach jesieni.

14 października zorganizowaliśmy spotkanie czytelnicze dedykowane dla najmłodszych mieszkańców sołectwa Upartowo. Spotkanie rozpoczęło czytanie bajek z serii „Kicia kocia”

Zofii Staneckiej, następnie odbyły się zajęcia sensoplastyki, w ramach których zorganizowano zabawę z kolorowej mące i tworzenie butelek sensorycznych, pobudzających twórczo i aktywizujących małe dzieci.

18 października spotkaliśmy się z mieszkańcami sołectwa Kurnatowice, by przeczytać fragmenty książki „Życie” Lisy Aisato i stworzyć jesienne dekoracje.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Warsztaty czytelnicze łączą bierny udział w kulturze – ciche czytanie, słuchanie - z aktywnością – działalnością twórczą uczestników, wyzwalającą ekspresję, uruchamiającą wyobraźnię. Dzięki tej synergii dzieci lepiej zapamiętują treść książek i uczą się interpretacji utworów literackich, potrafią także spojrzeć na różne zagadnienia, nie tylko literackie, w szerszym kontekście.

- Przy planowaniu wydarzeń artystyczno – edukacyjnych na bazie książki zawsze trzeba myśleć o planowanym wieku uczestników. Szeroki wybór książek na bibliotecznych i księgarskich półkach ułatwia to zadanie – wiele z nich posiada oznaczenie, dla jakiego czytelnika są kierowane, zaś powszechnie dostępne recenzje pozwalają oddzielić ziarno od plew. Warto także wcześniej dowiedzieć się, czym interesują się dzieci i młodzież, by uniknąć nieporozumień, prezentując nieaktualne treści.

Konkurs gwarowy „Kwileckie Godanie” – z inicjatywy Biblioteki

21 października 2023r. odbył się konkurs gwarowy „Kwileckie Godanie”, stanowiący przegląd gwary wielkopolskiej skierowany do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem konkursu było zapoznanie się z literaturą regionalną, pielęgnowanie i kultywowanie gwary poznańskiej, uwrażliwienie młodego pokolenia na kulturę, historię i obyczajowość województwa wielkopolskiego, stwarzanie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz umożliwienie młodym ludziom prezentowania własnych talentów.

KWILECKIE GODANIE KONKURS GWAROWY

21 października 2022 r.
godz: 9.00

miejsce: Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji
oraz Biblioteka Publiczna

Konkurs przeznaczony jest dla dzieci
i młodzieży szkolnej z Wielkopolski.
Regulamin i zgłoszenia udziału znajdują się
na stronie www.ckie.kwilcz.pl
Na głoszenia czekamy do 14.10.2022 r.
w siedzibie CKIEoBP

**PRZEGLĄD GWARY
WIELKOPOLSKIEJ**

NARODOWE CENTRUM KULTURY

Yoo Narodowy Program Rozwoju Cytelnictwa 2.0

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Cytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025

ORGANIZATOR: **CKIEoBP**

PARTNERZY: **SP** **2**

WSPÓŁORGANIZATORZY: **międzychodzkie** **POZNAN** **Radio** **nami**

W ramach przeglądu na scenie przed jurorami wystąpiło około 40 uczestników, m.in. z Nojewa, Międzychodu, Kaźmierza czy Maniewa. Działanie miało zasięg regionalny, co pozwoliło zwiększyć liczbę odbiorców działania i zarazem wzmocnić pozytywne oddziaływanie projektu. Rywalizacja odbywała się w dwóch kategoriach wiekowych: I kategoria – uczniowie klas IV – VI SP oraz II kategoria – uczniowie klas VII – VIII SP. Przy ocenie występów brano pod uwagę następujące kryteria: poprawność gwarowa, dobór gawęd, interpretacja tekstu, strój i gra aktorska, ogólny wyraz artystyczny.

ZAINSPIRUJ SIĘ!

- Każdemu konkursowi musi towarzyszyć przejrzysty, możliwie krótki regulamin, wyczerpująco opisujący najważniejsze kwestie, w tym cel konkursu.
- Do udziału w konkursie zachęcają młodych m. in. atrakcyjne nagrody, możliwość sprawdzenia się wśród innych uczestników w podobnym wieku oraz ocena przez profesjonalne jury. Warto zatrudnić min. jednego specjalistę „z zewnątrz”, by zapewnić obiektywną ocenę (skład jury nie powinien składać się wyłącznie z przedstawicieli lokalnej społeczności).
- Konkurs gwarowy, zorganizowany w tym roku przez Kwilecką Bibliotekę, był dowodem na to, że poznańska gwara jest wciąż żywa. Organizacja tego wydarzenia ma wymiar nie tylko „rozrywkowy”, lecz pozwala zachować pamięć o dawnych formach porozumiewania się. Ich poznanie pozwala lepiej zrozumieć naszą przeszłość i dzieje małej ojczyzny, wspierając krzewienie wartości patriotycznych. Zachęcamy do organizacji podobnego wydarzenia w Waszej okolicy!